

#Economia #Digital #Feminista

Briefing redaccional

*VIII Congrés d'Economia Feminista
(Barcelona, 16-18 març 2023)*

FEBRER 2023

Context i relat

L'economia feminista: Una crítica a la teoria econòmica tradicional

L'economia feminista qüestiona les bases del pensament econòmic dominant amb una crítica articulada des de la teoria i la praxi feminista que ha problematitzat, entre altres qüestions, la mateixa concepció del que és econòmic i la figura de l'*homo economicus* racional, autònom, autosuficient i maximitzador de benefici. A diferència de la teoria econòmica tradicional, l'economia feminista posa la vida en el centre per denunciar la insostenibilitat del sistema econòmic actual i les desigualtats que el sustenten, el desequilibri entre el sistema productiu i el reproductiu i la invisibilització i desigual distribució de les cures que fan possible el sosteniment de la vida. Cada cop més, l'economia feminista adopta una perspectiva interseccional per visibilitzar els efectes nocius del patriarcat i el capitalisme neoliberal tenint en compte les diferències de gènere, ètnia/raça, classe, origen, etc.

Reflectint la vocació transformadora dels feminismes, l'economia feminista no només teoritza sinó també imagina i posa en pràctica models econòmics alternatius que tenen en compte l'ecodependència, la interdependència humana, la importància de les cures i la responsabilitat social comuna amb una visió que prioritza la igualtat, la justícia social i la sostenibilitat mediambiental. En l'àmbit de les polítiques públiques, aquestes propostes fomenten la

transversalitat de gènere a les institucions públiques i les polítiques econòmiques. En l'àmbit macroeconòmic, han desenvolupat indicadors alternatius al PIB o l'EPA per mesurar el creixement. En l'àmbit microeconòmic, promouen models de democratització econòmica i transformació organitzacional amb perspectiva de gènere.

El Congrés d'Economia Feminista (2005-2021)

Des de la seva primera edició, el 2005, el Congrés d'Economia Feminista ha estat la trobada de referència en llengua castellana per a totes aquelles persones (tant acadèmiques com no acadèmiques) interessades en l'economia feminista. Les edicions anteriors del Congrés van ser les següents: Bilbao 2005, Saragossa 2007, Baeza 2009, Carmona 2013, Vic 2015, València 2019 i Bilbao 2021. L'any 2011 i 2017 es van celebrar un seminari-taller i una jornada d'economia feminista, respectivament, a Madrid.

A la darrera edició del Congrés (Bilbao 2021), la participació va ser fonamentalment virtual en resposta a les limitacions imposades per la pandèmia de COVID-19. Aquestes dificultats, tanmateix, van facilitar una major participació internacional des de Llatinoamèrica, una participació que es vol reforçar encara més en aquesta edició del Congrés.

#Economia #Digital #Feminista: Una anàlisi de la digitalització econòmica des d'una perspectiva feminista

La pandèmia també ha contribuït de forma molt important a accelerar la digitalització de l'economia amb implicacions molt importants per a la nostra vida quotidiana, incloent-hi l'expansió del teletreball i l'ús cada cop més generalitzat de plataformes digitals per treballar, estudiar, oferir i demanar serveis, etc. Donada la creixent centralitat d'aquestes qüestions, l'economia feminista vol abordar les diferents maneres en què la digitalització modifica les nostres vides i en què, de forma paral·lela, nosaltres contribuïm també a modificar el procés de digitalització a través de l'ús de noves tecnologies.

L'economia feminista ha analitzat la transformació digital majoritàriament mitjançant una crítica del capitalisme digital que aguditza l'explotació laboral i l'extractivisme en nous camps, com són les dades, la intensificació de les desigualtats de gènere, ètnia/raça, classe, etc. i la seva insostenibilitat mediambiental. Altres enfocaments han posat l'accent en el ciberfeminisme o aquelles veus que treballen per incorporar la perspectiva de gènere des del procomú digital o l'Economia social i solidària, amb l'objectiu últim de posar la tecnologia al servei de la sostenibilitat de la vida i el planeta.

És per aquest motiu que el VIII Congrés d'Economia Feminista, que se celebrarà a Barcelona del 16 al 18 de març de 2023, té com a tema articulador l'#Economia #Digital #Feminista per obrir un debat al voltant de la trobada entre aquests tres conceptes clau, o hashtags. Aquesta cita es presenta com un espai de confluència, contrast i cocreació de les múltiples combinatòries al voltant de la transformació econòmica, els feminismes i la digitalització a la vegada que participa de la genealogia feminista que ha animat edicions anteriors i que ha permès avançar en la generació de coneixement i pràctiques feministes centrades en temes clau com l'anàlisi del deute i la globalització, les cures i les polítiques públiques des d'una perspectiva feminista interseccional.

Fonts

- Fuster, Mayo. (2022). "Ideas para una economía sostenible y justa." *El País*, 22 de juliol.
<https://elpais.com/opinion/2022-07-26/aportaciones-para-una-economia-sostenible-y-justa.html>
- Dimmons. "Material para generar debate: VIII Congreso de Economía Feminista."
<https://congresoekonomiafeminista.org/wp-content/uploads/2022/10/Call-teorica.pdf>
- Històric de les diferents edicions del Congrés d'Economia Feminista:
<https://congresoekonomiafeminista.org/ediciones-antiores/>

ELEMENTS DESTACATS DEL CONGRÉS

INFORMACIÓ BÀSICA

El VIII Congrés d'Economia Feminista se celebrarà del 16 al 18 de març a la Nau Bostik (Ferran Turné, 1-11) de Barcelona. La Nau Bostik és, des de 2015, un espai cultural i social de gestió comunitària ubicat a l'antiga fàbrica Bostik, al barri de la Sagrera. Durant el Congrés s'oferirà un espai d'acollida infantil gratuït per a totes les participants que en vulguin fer ús.

El Congrés està organitzat pel grup de recerca Dimmons de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i l'Ajuntament de Barcelona, en el marc de la Càtedra Barcelona UOC en Economia Digital (Càtedra_Oberta).

Es podrà participar en el Congrés de forma presencial i virtual.

Els dies previs al Congrés (14 i 15 de març) se celebrarà a Barcelona el kick off de la xarxa paneuropea P-WILL, liderada per Mayo Fuster Morell, directora del grup de recerca Dimmons. El 16 de març, més d'una seixantena de persones

de més de 41 països europeus i de la resta del món participaran en el VIII Congrés d'Economia Feminista amb una sèrie de sessions especials integrades dins de l'eix temàtic #digital. P-WILL és una COST Action centrada en desenvolupar models alternatius d'economia de plataforma amb perspectiva de gènere interseccional. Més informació a <https://pwill.eu/>

Les inscripcions al Congrés en aquest moment ja només es poden fer per participar virtualment. En aquests moments ja hi ha més de 400 participants confirmades. Les persones interessades es poden inscriure a <https://congresoekonomiafeminista.org/sobre-el-congreso/fechas-clave/>

CRIDA A CONTRIBUCIONS

La crida a contribucions es va obrir el juny de 2022 i es va tancar el 30 de novembre després de dues extensions. En total es van rebre 123 propostes de comunicació, 8 pósters i 28 tallers, debats i altres propostes culturals i artístiques. Pel que fa a les participants, destaca tant la seva diversitat de perfil (acadèmiques, estudiants, representants d'entitats de l'ESS, activistes, etc.) com d'origen (principalment de l'Estat Espanyol i de Llatinoamèrica).

COMITÈ ACADÈMIC I COMITÈ ECONÒMIC LOCAL

El comitè acadèmic està integrat per figures acadèmiques de rellevància nacional i internacional com Amaia Pérez Orozco (Colectiva XXK), Astrid Agenjo Calderón (Universidad Pablo Olavide), Carmen Castro (Universitat de València), Corina Rodríguez (Universidad de Buenos Aires), Dolors Comas (Universitat Rovira i Virgili), Flora Partenio (Escuela Interdisciplinaria de Altos Estudios Sociales-UNSAM), Gisela Carrasco Miró (Utrecht University), Jordi Bonet (UB), Laura Pautassi (Universidad de Buenos Aires), Lina Galvez (Europarlamentària, Universidad Pablo Olavide), Lourdes Beneria (Cornell University), Mercè Carreras-Solanas (Universitat de Barcelona), Mónica Gil Junquero (Universitat de València) y Yolanda Jubeto (Euskal Herriko Unibertsitatea).

El comitè econòmic local està integrat per les següents entitats: Barcelona Science and Technology Studies Group, Calala, Cooperativa Clara Ser Gran de Barcelona, DonesTech, Ecofeminista, CooperAcció, Espai Societat Oberta, La Insólita, Mensakas, Observatori d'Ètica en intel·ligència artificial de Catalunya, Observatorio de la Deuda en la Globalización (ODG), RidersXDerechos y Sindillar.

La llista completa es pot trobar a <https://congresoekonomiafeminista.org/ca/sobre-el-congres/comites/>

SESSIONS AMB REPRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

El Congrés s'obrirà el dijous 16 de març a les 9:30 hores amb una sessió

inaugural en què està prevista la presència de l'alcaldessa de Barcelona, Ada Colau.

El divendres 17 de març a les 10:30 hores hi ha prevista una taula rodona sobre polítiques públiques en què participaran Lina Gálvez Muñoz, Eurodiputada del Grup de l'Aliança Progressista de Socialistes i Demòcrates al Parlament Europeu, i Laura Pérez Castaño, Cuarta Tinent d'alcaldia i Direcció de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona, a més d'una representant del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya i del Ministeri de Treball i Economia Social del Govern d'Espanya (per confirmar).

PLENÀRIES

El Congrés comptarà amb la participació de les següents figures de renom nacional i internacional a les sessions plenàries:

- Flora Partenio, activista feminista argentina i integrant de la Red de Feministas del Sur Global DAWN
- Yayo Herrero, antropòloga, professora i activista ecofeminista
- Tiziana Terranova, experta en l'impacte de la tecnologia a la societat i professora de la Universitat de Nàpols
- Catherine D'Ignazio, directora del Data + Feminism Lab (MIT)
- Sasha Costanza-Chock, investigador i dissenyador amb focus en moviments socials a les xarxes i justícia en els processos de disseny
- Alex Hache, ciberfeminista i membre de Donestech
- Joana Varon, fundadora i directora del col·lectiu feminista Coding Rights

EIXOS TEMÀTICS

El Congrés s'articula al voltant de 7 eixos temàtics:

- Tecnologies i economies digitals (#digital)
- Macro: crisis, ecofeminismes, salut global i ocupació (#macro)
 - Ecofeminisme en resposta a l'emergència climàtica
 - Anàlisi feminista del sistema i dels processos globals
 - Cooperació internacional des dels feminismes
- Micro: alternatives i transicions organitzatives (#micro)
- Polítiques públiques (#polítiques)
- Violències masclistes (#violències)
- Cures (#cures)
- Epistemologies i metodologies (#epistemologies)

El programa actualitzat del Congrés es pot trobar aquí:

<https://congresoekonomiafeminista.org/ca/sobre-el-congres/programa/>

DATATHON

El divendres 17 de març de 12:00 a 14:00 i de 15:30 a 17:30 hores se celebrarà un datathon sobre economia, digitalització i igualtat de gènere centrat en la qüestió de les violències masclistes. Les noves tecnologies obren noves possibilitats al voltant de l'ús de les dades i la generació de coneixement a partir d'aquestes, elements que han afavorit la disponibilitat de més dades en obert entorn d'aspectes lligats a la igualtat de gènere. Durant aquesta sessió es treballarà, entre altres fonts, amb les dades facilitades per l'European Institute for Gender Equality (EIGE).

Els datathons són espais d'experimentació basada en dinàmiques col·laboratives i de cocreació a partir del potencial que es deriva de l'anàlisi i visualització de les dades disponibles per explorar temes relacionats amb l'agenda de l'economia feminista.